

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ КОМП'ЮТЕРНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Декан факультету комп'ютерних
інформаційних технологій
Ігор ЯКІМЕНКО

“ 30 ” 2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Проректор з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ

2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни
«Цифрова трансформація»

Ступінь вищої освіти – магістр

галузь знань – 12 Інформаційні технології

спеціальність – 122 Комп'ютерні науки

Освітньо-професійна програма – «Управління проєктами»

Кафедра інформаційно-обчислювальних систем і управління

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	ІРС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Іспит (сем.)
Денна	1	1	32	14	5	6	93	150	1

30.08.2024
[Signature]

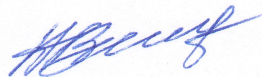
Тернопіль – ЗУНУ
2024

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Управління проєктами» підготовки магістра галузі знань 12 Інформаційні технології, спеціальності 122 Комп'ютерні науки, затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 11 від 26 червня 2024 р.

Робочу програму склав доктор техн. наук, професор, професор кафедри інформаційно обчислювальних систем і управління Саченко А.О.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційно-обчислювальних систем і управління, протокол № 1 від 27.08.2024 року.

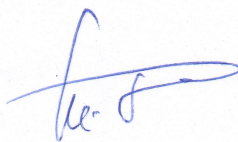
В.о. завідувача кафедри інформаційно-обчислювальних систем і управління
к.т.н., доцент

Надія ВАСИЛЬКІВ

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності «Комп'ютерні науки», протокол № 1 від 30.08.2024 р.

Голова групи забезпечення
спеціальності
«Комп'ютерні науки»

Мирослав КОМАР

Гарант освітньо-професійної
програми «Управління
проєктами»

Михайло ДОМБРОВСЬКИЙ

Структура робочої програми навчальної дисципліни “Цифрова трансформація”

1. Опис дисципліни “Цифрова трансформація”

Дисципліна “Цифрова трансформація”	Галузь знань, спеціальність, СВО	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань – 12 «Інформаційні технології»	Статус дисципліни – обов’язкова Мова навчання – українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність – 122 «Комп’ютерні науки»	Рік підготовки: 1 Семестр: 1
Кількість змістових модулів – 5	Освітньо-професійна програма «Управління проєктами»	Лекції: 32 год. Практичні заняття: 14 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти - магістр	Самостійна робота: 93 год., Тренінг – 6 год. Індивідуальна робота : 5 год.
Тижневих годин – 10, з них аудиторних- 3 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета і завдання дисципліни «Цифрова трансформація»

2.1. Мета вивчення дисципліни.

Мета вивчення дисципліни «Цифрова трансформація» – сформувати у студентів фундаментальні знання з цифрових змін в епоху Industry 4.0. Курс знайомить з базовими поняттями цифрової трансформації, цифрової економіки, Industry 4.0, цифрової трансформації різних галузей. Здобувачі вищої освіти набувають практичні навички з використання основ цифрової трансформації. Курс містить практичні вправи для ознайомлення студентів з форматом використання засад цифрової трансформації, практичний досвід використання Industry 4.0.

Цей курс стосується двох аспектів, пов’язаних з основами цифрової трансформації та управління цифровими змінами. Перший аспект полягає в тому, що цифрова трансформація реалізується у вигляді проєктів. Цифрові

зміни плануються, організовуються, керуються та виконуються за допомогою проектів. Тому потенційним керівникам проектів необхідно зрозуміти основні поняття цифрової трансформації, як основну тенденцію планування та виконання проектів.

Другий аспект полягає в тому, що цифрова трансформація має наслідки для процесів, методів та інструментів управління проектами. Управління проектами здійснюється за допомогою цифрових інструментів та створення віртуальних організацій. Цифрові інструменти дозволяють керівникам проектів працювати по-новому, часто набагато швидше, ніж у минулому. Компетентність щодо використання таких інструментів та вибору правильного ІТ-середовища для проекту є надзвичайно важливою.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

- набуття знань з цифрової трансформації діяльності організації;
- знайомство з методами та інструментальними засобами, що використовуються для управління цифровою трансформацією в епоху промисловості 4.0.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування яких забезпечує вивчення дисципліни:

СК12. Здатність розробляти та реалізовувати проекти цифрової трансформації на засадах системного підходу на різних етапах їх життєвого циклу.

СК13. Здатність використовувати цифрові інструменти для управління проектами, вибирати ІТ-середовище для співпраці у гібридних командах у контексті четвертої промислової революції.

2.4. Результати навчання:

РН20. Управляти проектами цифрових змін організації під впливом четвертої промислової революції, визначати ключові стратегії, основні процеси та технології цифровізації.

РН21. Знати й застосовувати принципи та методи управління проектами цифрової трансформації, вибирати доцільний інструментарій їх реалізації на всіх етапах життєвого циклу.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Основи цифрової трансформації

Тема 1. Вступ до цифрової трансформації

Визначення цифрової трансформації. Розуміння значення цифрової трансформації шляхом створення дорожньої карти. Драйвери стратегії цифрової трансформації. Чому потрібна цифрова трансформація. Нові цифрові бізнес-моделі. Інновації для цифрової трансформації.

Тема 2. Концепція інформаційного ланцюга поставок

Як працює управління ланцюгом поставок. Структура інформаційного ланцюга постачання.

Змістовий модуль 2. Концепції та сучасні інструменти цифрової трансформації

Тема 3. Граничні та хмарні обчислення.

Поняття периферійних обчислень. Приклади периферійних обчислень. Архітектура периферійних обчислень. Поняття хмарних обчислень. Хмарні обчислення і віртуалізація.

Тема 4. Штучний інтелект та аналіз даних.

Методи та системи штучного інтелекту. Інтелектуальні агенти. Сутність аналітичних технологій. Основні поняття інтелектуального аналізу даних. Предметні сфери застосування інтелектуального аналізу даних.

Тема 5. Роль доповненої реальності в епоху промисловості 4.0.

Стан предметної області. Апаратне та програмне забезпечення доповненої реальності (Augmented Reality – AR). Промислове застосування AR.

Тема 6. Блокчейн.

Основи технології блокчейн. Можливості технології блокчейн. Використання технології блокчейн в різних галузях.

Змістовий модуль 3. Управління цифровими змінами

Тема 7. Цифрова трансформація організації

Чи потрібно організації трансформуватися? Як здійснити цифрову трансформацію? Хто досягає успіху в цифровій трансформації?

Тема 8. Соціально-економічний вплив цифрової трансформації

Позитивний вплив цифрової трансформації. Основні загрози та ризики цифрової трансформації.

Тема 9. Стала цифрова трансформація

Взаємозв'язок соціальної вразливості, критичної інфраструктури та цифрової трансформації. Модифікації соціальної вразливості. Взаємозалежності з критичною інфраструктурою.

Змістовий модуль 4. Управління цифровою трансформацією в епоху Індустрії 4.0

Тема 10. Концептуальний фреймворк для промисловості 4.0

Стан предметної області. Основні поняття та концепції промисловості 4.0. Пропонований фреймворк для промисловості 4.0.

Тема 11. Інтернет речей та нова ціннісна пропозиція

Інтернет речей (Internet of Things - IoS). Приклади створення ціннісного IoT в різних галузях. Бар'єри створення ціннісного IoT: стандарти, проблеми безпеки та конфіденційності.

Тема 12. Технології та застосування адитивного виробництва.

Технології адитивного виробництва. Сфери застосування адитивного виробництва. Вплив адитивного виробництва на суспільство.

Змістовий модуль 5. Перспективи розвитку цифрової трансформації

Тема 13. Цифрова трансформація 2.0

Перехід від цифрової трансформації 1.0 до 2.0. Повна зміна організаційного мислення. Централізація управління IT та автоматизація бізнеспроцесів. Відстеження ефективності і постійна оптимізація.

Тема 14. Чинники і тренди розвитку цифрової трансформації.

Цифрове прискорення більшості підприємств. Зростання досвіду працівників Використання наскрізної автоматизації. «Реальні» випадки ефективного використання штучного інтелекту. Випереджувальне розроблення програм із дешевим кодом.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни “Цифрова трансформація”

Денна форма

	<i>Кількість годин</i>					
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостійна робота	Тренінг	Індивідуальна робота	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1. Основи цифрової трансформації						
Тема 1. Вступ до цифрової трансформації	2	2	5	1	1	Опитування під час заняття
Тема 2. Концепція інформаційного ланцюга поставок	2		5			Опитування під час заняття
Змістовий модуль 2. Концепції та сучасні інструменти цифрової трансформації						
Тема 3. Периферійні та хмарні обчислення.	2	2	6	2	1	Опитування під час заняття
Тема 4. Штучний інтелект та аналіз даних.	3		7			Опитування під час заняття
Тема 5. Роль доповненої реальності в епоху промисловості 4.0.	2	2	7			Опитування під час заняття
Тема 6. Блокчейн.	2		9			Опитування під час заняття
Змістовий модуль 3. Управління цифровими змінами						
Тема 7. Цифрова трансформація організації	2	3	8	1	1	Опитування під час заняття
Тема 8. Соціально-економічний вплив цифрової трансформації	2		6			Опитування під час заняття
Тема 9. Стала цифрова трансформація	2		6			Опитування під час заняття
Змістовий модуль 4. Управління цифровою трансформацією в епоху Індустрії 4.0						
Тема 10. Концептуальний фреймворк для промисловості 4.0	2	3	6	1	1	Опитування під час заняття
Тема 11. Інтернет речей та нова ціннісна пропозиція	3		8			Опитування під час заняття
Тема 12. Технології та застосування адитивного виробництва.	2		6			Опитування під час заняття
Змістовий модуль 5. Перспективи розвитку цифрової трансформації						
Тема 13. Цифрова трансформація 2.0	3	2	8	1	1	Опитування під час заняття
Тема 14. Чинники і тренди розвитку цифрової трансформації.	3		6			Опитування під час заняття
Разом	32	14	93	6	5	

5. Тематика практичних робіт

Практичне заняття № 1. Вступ до цифрової трансформації та інформаційного ланцюга поставок

Питання для обговорення

1. Розуміння значення цифрової трансформації.
2. Стратегія цифрової трансформації.
3. Цифрові бізнес-моделі.
4. Інновації для цифрової трансформації.
5. Основи управління ланцюгом поставок.
6. Структура інформаційного ланцюга постачання.

Практичне заняття № 2. Концепції цифрової трансформації.

Питання для обговорення

1. Поняття периферійних обчислень.
2. Архітектура периферійних обчислень.
3. Поняття хмарних обчислень.
4. Хмарні обчислення і віртуалізація.
5. Методи та системи штучного інтелекту.
6. Інтелектуальні агенти.
7. Основні поняття інтелектуального аналізу даних.

Практичне заняття № 3. Доповнена реальність та блокчейн

Питання для обговорення

1. Стан предметної області доповненої реальності.
2. Апаратне та програмне забезпечення доповненої реальності.
3. Промислове застосування AR.
4. Основи технології блокчейн.
5. Можливості технології блокчейн.
6. Використання технології блокчейн в різних галузях.

Практичне заняття № 4. Управління цифровими змінами.

Питання для обговорення

1. Цифрова трансформація організації
2. Соціально-економічний вплив цифрової трансформації
3. Стала цифрова трансформація

Практичне заняття № 5. Використання цифрової трансформації в Індустрії 4.0

Питання для обговорення

1. Розумна промисловість.
2. Інтернет речей.
3. Великі дані та аналіз даних.

Практичне заняття № 6. Перспективи розвитку цифрової трансформації

Питання для обговорення

1. Перехід від цифрової трансформації 1.0 до 2.0.

2. Централізація управління ІТ та автоматизація бізнеспроцесів.
3. Відстеження ефективності і постійна оптимізація.
4. Цифрове прискорення більшості підприємств.
5. Використання наскрізної автоматизації.

Практичне заняття № 7. Підготовка презентації за результатами виконаних практичних занять.

Питання для обговорення

1. Підготовка презентації та виступу.
2. Захист презентації.

6. Тематика самостійної роботи

Самостійна робота передбачає виконання завдання окремо кожним студентом. Студенти повинні вибрати тему завдання з переліку, поданого нижче, або запропонувати свою тему, і виконати завдання у вигляді реферату.

Завдання повинно містити:

- теоретичний опис обраної області;
- постановку завдання;
- практичну реалізацію завдання;
- представлення результатів.

Перелік тем

1. Портфелі проектів.	конференцій та онлайн зустрічей команди проекту.
2. Цифрова трансформація промисловості 4.0.	13. Хмарні сховища даних.
3. Цифрові тенденції розвитку інтернету речей.	14. Проблеми та виклики цифрової трансформації.
4. Цифрова трансформація в аналізі даних.	15. Потенціал цифрової трансформації IoT у різних екосистемах.
5. Цифрові платформи: створення і розвиток екосистеми.	16. Цифровізація IoT в різних галузях промисловості 4.0.
6. Цифрова трансформація екосистем цифрового бізнесу.	17. Використання IoT у smart-сіті.
7. Організаційний опір цифровим змінам.	18. Цифрова трансформація інтелектуальних робототехнічних систем.
8. Цифровий розрив.	19. Цифрова трансформація доповненої реальності
9. Інструменти цифрової трансформації в управлінні проектами.	20. Управління проектом створення віртуального виробництва.
10. Залучення всіх учасників проекту до цифрової трансформації управління проектами.	21. Розробка стратегії кібербезпеки при цифровій трансформації.
11. Хмарні інструменти цифрової трансформації.	22. Сучасні приклади застосування аналітики даних.
12. Цифрова трансформація проведення	

7. Організація і проведення тренінгу

Тематика: Використання обчислювального інтелекту для обробки та аналізу даних.

Порядок проведення:

1. Вступна частина: ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття і видача завдань.

2. Практична частина: виконання завдань студентами згідно з темою; оформлення короткого звіту.

3. Підведення підсумків: обговорення результатів виконаних завдань.

Завдання містить постановочну частину для варіантів, які видає викладач.

Зміст завдання зводиться до виконання наступних кроків:

1. Зробити короткий огляд основних інструментів і бібліотек, які будуть використовуватися.
2. Визначити конкретні задачі для вирішення (класифікація, регресія, кластеризація).
3. Імпортувати дані з файлів або бази даних. Виявити і обробити пропущені значення, аномалії.
4. Розглянути різні моделі (наприклад, логістичну регресію, дерева рішень, нейронні мережі).
5. Провести навчання моделі на навчальних даних.
6. Вибрати і розрахувати метрики (точність, відгук, міра F1, середньоквадратична помилка).
7. Оцінити моделі на тестових даних.
8. Проаналізувати результати моделі та визначити її ефективність.
9. Візуалізувати результати у вигляді діаграм і графіків.

Написати звіт з описом виконаної роботи, отриманих результатів та висновків.

8. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Цифрова трансформація” використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студентів:

- поточне тестування та опитування;
- модульна контрольна робота;
- виконання завдань тренінгу;
- виконання завдань для самостійної роботи;
- екзамен.

9. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Цифрова трансформація” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Поточне оцінювання	Модульний контроль 1	Тренінг	Самостійна робота	Екзамен
1. Виконання практичних завдань (6 завдань) 2. Тестові завдання (10 тестів).	Модульна контрольна робота: 1. Теоретичне питання (1 питання). 2. Тестові завдання (10 тестів).	Виконання завдань під час тренінгу (9 кроків)	1. Написання реферату 2. Захист реферату	1. Тестові завдання (10 тестів по 2 бали) 2. Теоретичні питання (2 питання по 25 балів) 3. Задача (1 задача по 30 балів)

Оцінка за “Поточне оцінювання” визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (тестові завдання під час лекцій та оцінки лабораторних робіт).

Модуль “Тренінг” визначається, як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час тренінгу.

Модуль “Самостійна робота” визначається, як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час виконання завдання самостійної роботи, а саме оцінка за теоретичні знання, представлення результатів та проведених досліджень.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов’язковим Повторним курсом)

10. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне обладнання	1-14
2.	Комп'ютери з доступом до мережі Інтернет	1-14
3.	Пакет програм Microsoft Project	4
4.	Пакет програм RapidMiner	14

11. Рекомендовані джерела інформації

1. Ляшенко В.І. Цифрова модернізація економіки України як можливість проривного розвитку: монографія / В.І. Ляшенко, О.С. Вишневецький; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Київ, 2018. – 252 с.
2. Четверта промислова революція: зміна напрямів міжнародних інвестиційних потоків: моногр. / за наук. ред. д.е.н., проф. А.І. Крисоватого та д.е.н., проф. О.М. Сохацької. – Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. – 478 с.
3. Тернопіль: Осадца Ю.В., 2018. – 478 с.
4. Сигида Л.О. Індустрія 4.0 та її вплив на країни світу / Л.О. Сигида // Світове господарство і міжнародні економічні відносини. Випуск # 17 / 2018. – С. 58-64. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2018-17-9>
5. Розвиток промисловості для забезпечення зростання та оновлення української економіки : науково-аналітична доповідь / за ред. д-ра екон. наук Дейнеко Л.В. ; НАН України, ДУ «Ін-т екон. та прогнозув. НАН України». – К., 2018. – 158 с.
6. Дущенко О.С. Сучасний стан цифрової трансформації освіти / О.С. Дущенко // Фізико-математична освіта. 2021. Випуск 2(28). С. 40-45. DOI 10.31110/2413-1571-2021-028-2-007
7. Квітка С. Перспективні напрямки цифрової трансформації публічного управління / С. Квітка, Н. Новіченко, Н. Гусаревич, Н. Піскоха, О. Бардах, Г. Демошенко // Аспекти публічного управління. Том 8. – No. 4. – 2020. – С. 129-146.
8. Сазонець О. М. Цифрова трансформація промислової корпорації / О. М. Сазонець, Р. Р. Ковальчук // Інвестиції: практика та досвід. – No. 16/2018. – С. 5-8.
9. Гненний А.П. Інтернет речей, як головний чинник впровадження ІТ-технологій на сучасному підприємстві / А.П. Гненний., Ю.Г. Гордієнко // Вимірювальна та обчислювальна техніка в технологічних процесах. – No 1' 2018 (61). – С. 94-98.
10. Майданюк Н. В. Проблеми та перспективи застосування технологій інтернету речей для промислових підприємств / Н. В. Майданюк // Вимірювальна техніка та метрологія. Том 80, вип. 1, 2019. – С. 27-33. <https://doi.org/10.23939/istcmtm2019.01.027>
11. E. Odaro. Making Data Work: Enabling Digital Transformation, Empowering People and Advancing Organisational Success, CRC Press, 2022, 198 P.

12. F. Elghaish, F. P. Rahimian, T. Brooks, N. Dawood, S. Abrishami, *Blockchain of Things and Deep Learning Applications in Construction: Digital Construction Transformation* [1st ed. 2023], Springer, 2022, 206 p.
13. A. López Peláez (editor), S. Zelenev (editor), S.-M. Suh (editor). *Digital Transformation and Social Well-Being: Promoting an Inclusive Society* [1 ed.], Routledge, 2022, 214 p.
14. V. Johanning, *IT Strategy: Making IT Fit for the Digital Transformation*, Springer, 2022, 314 p.
15. R. Pereira, I. Bianchi, Á. Rocha. *Studies in Systems, Decision and Control*, 210, *Digital Technologies and Transformation in Business, Industry and Organizations*, Springer, 2022, 265 p.
16. V. Kumar, J. Leng, V. Akberdina, E. Kuzmin. *Lecture Notes in Information Systems and Organisation*, 54, *Digital Transformation in Industry: Digital Twins and New Business Models*, Springer, 2022, 487 p.
17. A. E. Hassanien, A. Darwish, V. Snasel. *Studies in Systems, Decision and Control*, 423, *Digital Twins for Digital Transformation: Innovation in Industry*, Springer, 2022, 205 p.
18. *Managing Digital Transformation*. Per Andersson, Staffan Movin, Magnus Mähring, Robin Teigland, and Karl Wennberg (eds.). Stockholm School of Economics Institute for Research (SIR), 2018, ISBN: 978-91-86797-31-7.
19. S. Spalek, *Data Analytics in Project Management*. Routledge, 2021, 236 p.
20. Y. Binstock, *What is Augmented Reality?: Everything You Wanted to Know Featuring Exclusive Interviews With the Leaders of the AR Industry*. Yoni Binstock, 2nd edition, 2019, 220 p.
21. B. Kilday, *Never Lost Again: The Google Mapping Revolution That Sparked New Industries and Augmented Our Reality*. Harper Business, 2018, 368 p.
22. A. Kapoor, *Hands-On Artificial Intelligence for IoT: Expert machine learning and deep learning techniques for developing smarter IoT systems*. Packt Publishing, 2019, 392 p.
23. S. V. Nath, A. Dunkin, *Industrial Digital Transformation: Accelerate digital transformation with business optimization, AI, and Industry 4.0*. Packt Publishing, 2020, 426 p.
24. J. Horn Nord, A. Koohang, J. Paliszkiwicz, "The Internet of Things: Review and theoretical framework," *Expert Systems with Applications*, vol. 133, pp. 97-108, 2019. <https://doi.org/10.1016/j.eswa.2019.05.014>.
25. J.A. Saucedo-Martínez, M. Pérez-Lara, J.A. Marmolejo-Saucedo, et al., *Industry 4.0 framework for management and operations: a review*. *J Ambient Intell Human Comput*, vol. 9, pp. 789–801, 2018. <https://doi.org/10.1007/s12652-017-0533-1>
26. Система дистанційного навчання MOODLE [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.moodle.tneu.edu.ua>.
27. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. No 67-р. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>